

Nationella vårdkompetensrådets verksamhetsplan 2021 – mål för 2021–2022 och aktiviteter för 2021

I Nationella vårdkompetensrådets verksamhetsplan för 2021 beskrivs mål för det nationella vårdkompetensrådets verksamhet för perioden 2021–2022 och en aktivitetsplan för 2021. Inledningsvis beskrivs rådets uppdrag samt omfattning och uppföljning av verksamheten.

Nationella vårdkompetensrådet och dess uppdrag

Nationella vårdkompetensrådet ("rådet") är ett samverkansforum mellan regioner, kommuner, lärosäten, Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet (UKÄ) som har inrättats av regeringen. Rådet är knutet till Socialstyrelsen, där ett tillhörande rådskansli finns. Rådets övergripande uppdrag är att långsiktigt samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjning av personal inom hälso- och sjukvården. Uppdraget innebär att:

- Främja samverkan mellan berörda aktörer och säkerställa att samtliga aktörer har en gemensam bild över kompetensförsörjningsbehoven i vården
- Tillgängliggöra sammanställningar av fakta- och kunskapsunderlag och utifrån dessa göra samlade bedömningar av kompetensförsörjningsbehoven i vården
- Sammanställa och lämna bedömningar till berörda aktörer och beslutsfattare i frågor som har betydelse för kompetensförsörjningen på lokal, regional och nationell nivå
- Föra en kontinuerlig dialog med den sjukvårdsregionala nivån och stödja verksamheterna på denna nivå, både under utvecklingsfasen och kontinuerligt

Omfattning av rådets verksamhet

Rådets verksamhet omfattar offentlig och privat hälso- och sjukvård, tandvård och kommunalt finansierad hälso- och sjukvård. Rådet ska initialt fokusera på högskoleutbildade yrkesgrupper (22 stycken). Rådet kan lämna bedömningar om behov av förändringar av dimensionering, utbud och innehåll i utbildningar. Kompetensväxling och utveckling av nya arbetssätt, behov av nya kompetenser, fort- och vidareutbildning samt livslångt lärande är andra frågor som kan diskuteras i rådet. Rådet sammanträder fyra gånger årligen.

Uppföljning av rådets arbete

Regeringen avser att utvärdera resultatet av rådets arbete efter tre år (2020–2022). Rådets vidtagna åtgärder och aktiviteter redovisas årligen till Socialdepartementet i februari. I samband med detta gör rådet en bedömning av måluppfyllelse av uppsatta mål enligt denna verksamhetsplan.

Rådskansliet

Rådskansliet ska stödja det nationella rådet och ansvara för den dagliga verksamheten utifrån rådets verksamhetsplan. En viktig uppgift för kansliet är att föra dialog med berörda aktörer om kompetensförsörjningen och att sprida och kommunicera kunskapsunderlag, bedömningar och analyser till berörda aktörer. Rådskansliet bedriver även omvärldsbevakning inom kompetensförsörjningsområdet. Rådskansliet har ett nära samarbete med UKÄ.

Målområden och mål 2021–2022

Övergripande mål och utgångspunkter

Övergripande mål med rådets verksamhet är att nationellt samordna och effektivisera kompetensförsörjningen av hälso- och sjukvården och tandvården.

Utgångspunkter för rådets arbete är att en effektivare och bättre samordnad kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården kan bidra till en mer jämlik, säker, effektiv och hållbar hälso- och sjukvård. Rådets verksamhet berör flera av målen i agenda 2030: mål 3 om god hälsa och välbefinnande, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om minskad ojämlikhet samt mål 16 om att främja en hållbar utveckling.

Målområden

Tre målområden har definierats för rådets verksamhet:

1. Nationellt samordna och främja samverkan om kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården på nationell och regional nivå
2. Främja en kunskapsbaserad kompetensförsörjning i hälso- och sjukvården
3. Ge berörda aktörer tillgång till en samlad och kvalitetssäkrad bild av nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov

Mål

Följande mål har formulerats för respektive målområde.

Målområde 1. Nationellt samordna och främja samverkan om kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården på nationell och regional nivå:

- Regionala vårdkompetensråd etablerade i varje sjukvårdsregion
- Dialog mellan rådet och berörda aktörer som inte är representerade i rådet, bl.a. professioner, patientföreträdare, studenter och privata vårdgivare förs löpande
- Dialog mellan rådet och nationella aktörer/myndigheter förs löpande
- Förbättrad samverkan mellan huvudmännen och lärosäten om utbildningars innehåll

Målområde 2. Främja en kunskapsbaserad kompetensförsörjning i hälso- och sjukvården:

- God flödeskunskap om de högskoleutbildade yrkesgrupperna genom utbildnings- och hälso- och sjukvårdssystemen
- Sammanställa och analysera befintliga kunskapsunderlag om kompetensförsörjningsbehov
- Utveckla nya kunskapsunderlag om befintliga och framtida kompetensförsörjningsbehov

- Kvalitetssäkra metoder för att bedöma kompetensförsörjningsbehov
- Göra bedömningar av kompetensförsörjningsbehov på kort sikt och föreslå åtgärder
- Göra bedömningar av kompetensförsörjningsbehov på lång sikt och föreslå åtgärder

Målområde 3. Ge berörda aktörer tillgång till en samlad och kvalitetssäkrad bild av nuvarande och framtida kompetensförsörjningsbehov:

- Rådets verksamhet, bedömningar och förslag ska nå alla berörda aktörer
- Tillgängliggöra och sprida kunskapsunderlag om kompetensförsörjningsbehoven

Aktivitetsplan 2021

Nedanstående aktiviteter under respektive målområde och mål påbörjas eller genomförs under 2021. Rådskansliet ansvarar på rådets uppdrag för att aktiviteter genomförs och följs upp. Några aktiviteter utförs av eller i samarbete med UKÄ.

Aktivitetsplanen är beslutad av rådet och är ett arbetsdokument vilket kan komma att ändras beroende på rådets ändrade prioriteringar, t ex som en följd av förändringar i omvärlden. Rådets verksamhet under 2021 kommer sannolikt att påverkas av pandemin på flera sätt. Tidplan och genomförande för vissa aktiviteter kan komma att behöva justeras. Det kan även finnas behov av att tillföra eller utesluta aktiviteter under året med anledning av den pågående pandemin.

Målområde 1: Nationellt samordna och främja samverkan om kompetensförsörjningen på nationell och regional nivå

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
Regionala vårdkompetensråd etablerade i varje sjukvårdsregion	Uppföljning av uppbyggnad och etablering av de sex sjukvårdsregionala råden	Rådskansliet Rådet (gm arbetsgrupp) Governor	Q2-Q4 2021	Tillgängliggöra stödmaterial för etablering och uppbyggnad av regionala råd, såväl för administration som i annan verksamhet Tydliggöra kontaktvägar mellan nationell och regional nivå för dialog, stöd och lärande Stödja kommunal representation i samverkansforum av vikt för kommunal hälso- och sjukvård	Q4 2021
	Stöd till lärande mellan aktörerna i sjukvårdsregionerna under och efter etablering av de sex regionala råden	Rådskansliet Rådet (gm arbetsgrupp) Governor	Q2-Q3 2021	Tillgängliggöra stödmaterial för lärande Dialog och erfarenhetsutbyte om uppstartsfasen mellan de regionala råden Seminarium, workshop	Q1 2022
Förbättrad samverkan mellan huvudmännen och	Utveckla modell för dialog mellan huvudmän och lärosäten om behov	Rådskansliet	Q1-Q3 2021	Kartlägga exempel på samverkan om VFU	Q4 2021

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
lärosäten om utbildnings innehåll	av förändringarna i utbildningarnas innehåll utifrån ett framtidsperspektiv	Rådet (gm arbetsgrupp)			
	Bilda en referensgrupp bestående av utbildningsansvariga och handledare i vården för diskussion om innehåll i utbildningarna utifrån ett framtidsperspektiv Sammanställa lärdomar och sprida i berörda verksamheter	Rådet Rådskansliet	Q2-Q4 2021	Identifiera formuleringar i examensmålen i den nya läkarutbildningen i fråga om mål för kunskapskrav om teamarbete, interprofessionellt lärande och digitalisering De inrättade regionala råden bevakar frågan i sina respektive samverkansforum Upprättad kontakt med studentföreträdare för genomlysning av nämnda examensmål	Q1 2022
	Stärka samordning av VFU och klinisk praktik genom samverkansmodell	Rådet (gm arbetsgrupp)	Q1-Q3 2021	Kartlägga befintliga VFU-avtal och samverkansavtal genom dialog med berörda kontaktpersoner i regioner/kommuner Identifiera goda exempel på avtal och bakomliggande kriterier/indikatorer för att optimera tillgången på VFU så fler studenter kan utbildas	Q3 2021
	Stärk samordning mellan lärosäten om specialistsjuksköterskeutbildning	Rådskansliet Regionala råden	Q3-Q4 2021	Initiera och stödja referensgrupp för samverkan mellan lärosäten och regioner för ökad samordning av utbildningsinriktningarna i specialistsjuksköterskeutbildningen	Q4 2021
Samverkan om klinisk forskning	Främja fler forskarutbildade i vården, stärka lärosätens kompetensförsörjning av lärare	Rådet (gm arbetsgrupp)	Q1-Q2 2021	Kartlägga goda exempel på verksamheter med kommundoktorander och disputerad personal som verkar i kommunal hälso- och sjukvård Dialog med nätverk som arbetar med frågan	Q2 2021
	Främja fler doktorander inom kommunal hälso- och sjukvård genom ett ökat samarbete om doktorandsatsningar mellan kommunal hälso- och sjukvård, regionernas primärvård och slutenvård samt med lärosäten i sjukvårdsregionerna	Rådet (gm arbetsgrupp) Rådskansliet	Q1-Q2 2021	Dialog med nätverk för kommundoktorander och disputerade i kommunal hälso- och sjukvård Inhämta kunskap om forskningssamverkan inom sjukvårdsregionerna från de inrättade regionala kompetensförsörjningsråden Inhämta kunskap om företagsforskarskolor Kartlägga forskningssatsningar mellan regioner, kommuner och lärosäten	Q3 2021
	Verka för nationell samverkan och samordning om kompetensförsörjningen inklusive klinisk forskning	Rådet (gm arbetsgrupp) Rådskansliet	Q1-Q4 2021	Dialog och erfarenhetsutbyte med aktörer inom forskning som berör region, kommun och lärosäten (inkl. Life-science kontor)	Q4 2021

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning - när
	mellan rådet och offentliga utredningar, delegationer samt bedriva övrigt samverkansarbete inom området			Upprätta kontakt med aktörer så som FoU-chefsnätverk vid SKR, SWEAH, FoU-välfärd samt med relevanta utredningar på området Identifiera befintliga forum för klinisk forskning för lärdomar och erfarenhetsutbyte Ta hand om inspel rörande forskarutbildning från de inrättade regionala råden Dialog om relevanta frågeställningar från sjukvårdsregional nivå Dialog med ALF-styrgruppen vid Socialstyrelsen	
Löpande dialog mellan rådet och berörda aktörer såsom professioner, patientföreträdare, studenter och privata vårdgivare	Fortsatt kontakt och dialog med professionsföreträdare för de 22 legitimationsyrkena i hälso- och sjukvården	Rådskansliet	Q1 2021	Etablerad dialog med företrädare för de 22 legitimationsyrkena	Q4 2021
	Fortsatt kontakt och dialog med patientföreträdare genom Nämnden för funktionshindersfrågor och Äldrerådet vid Socialstyrelsen	Rådskansliet	Q1-Q4 2021	Etablerad dialog med patientföreträdare	Q4 2021
Löpande dialog mellan rådet och nationella aktörer/myndigheter	Etablering och fortsatt dialog med nationella aktörer så som SKR, SUHF, studentförbund, SCB, IVO, Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	Rådskansliet	Q2-Q3 2021	Etablerad dialog med nationella aktörer	Q4 2021

Målområde 2: Främja en kunskapsbaserad kompetensförsörjning

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
God flödeskunskap om de högskoleutbildade yrkesgrupperna genom utbildnings- och hälso- och sjukvårdssystemen	Utveckla flödesdata för läkare Utveckla kunskapsunderlag om AT/BT	Rådskansliet Rådet (gm arbetsgrupp)	Q3 2020-Q2 2021	Statistikflöden för läkare analyserad och publicerad Identifierat verksamheternas behov av handledarfunktioner inom regionerna och lärosäten	Q2 2021
	Fortsatt arbete med statistikflöden för läkare			Dialog med berörda aktörer, t ex seminarium, workshop, referensgrupp	Q4 2021
	Utveckla arbetet med att identifierat flaskhalsar i övergång utbildning–AT/BT–ST–specialist	Rådskansliet Rådet (gm arbetsgrupp)	Q3 2021	Identifiera flaskhalsar i övergång utbildning–AT/BT–ST–specialist, till exempel AT-kö, AT 21 eller 18 mån, ansökningsprocess etc Identifierat de nationella behoven av AT/BT	Q3 2021
	Utveckla modeller för statistikflöden för vissa högskoleutbildade yrkesgrupper	Rådskansliet	Q2-Q4 2021	Utveckla modell för statistikflöde för vissa högskoleutbildade yrkesgrupper	Q4 2021
	Samverkan med de regionala vårdkompetensråden	Rådet (gm arbetsgrupp)	Q3-Q4 2021	Ta fram planeringsunderlag och förslag till åtgärder Ta fram förslag till konkret plan för övergång AT till BT och utfasning av AT	Q1 2022
Utveckla nya kunskapsunderlag om befintliga och framtida kompetensförsörjningsbehov	Samla in underlag om och sammanställa planerat utbildningsutbud och utbildningsvolym	UKÄ	Q3-Q4 2021	Analysera och publicera underlagen	Q4 2021
	Kortsiktiga prognoser för antalet examinerade	UKÄ	Q4 2021	Analysera och publicera underlagen	Q4 2021
	Sammanställa statistik för utbildade (examinerade) och yrkesverksamma per sjukvårdsregion	Rådskansliet	Q4 2020	Sammanställa statistik över antalet utbildade och sysselsatta per sjukvårdsregion	Q2 2021
Göra bedömningar av kompetensförsörjningsbehov på lång sikt och föreslå åtgärder	Verka för ökad grad av fortbildning för chefer och ledare inom hälso- och sjukvårdsverksamheter. Verka för att fortbildning är kvalitetssäkrad och utgår ifrån vetenskapligt grundad kompetens	Rådet (gm arbetsgrupp)	Q1-Q4 2021	Kartlägga utbud av fortbildning inom vissa områden tillsammans med berörda aktörer Ta fram förslag för en fortbildningsåtgärdsplan för chefer och ledare i hälso- och sjukvården	Q1 2022

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
				Förslaget presenteras för beslutsfattare för frågor om fortbildning	
	Verka för implementeringen av en ny funktion i vården i form av Avancerad specialistsjuksköterska/Avancerad klinisk specialistsjuksköterska	Rådet (gm arbetsgrupp) Rådskansliet	Q1-Q4 2021	Sammanställa befintligt kunskapsunderlag om behov och nytta av införandet av nämnda yrkesgrupp Utbyta erfarenheter med berörda och angränsande avnämare om innehåll i en utbildning som kan ligga till grund för en sådan examen i högskolan	Q1 2022
	Fortsatt analysera och ge förslag på åtgärder baserat på analys av konsekvenser för kompetensförsörjning pga. pandemin	Rådet Rådskansliet	Q1-Q4 2021	Föreslå åtgärder för kompetensförsörjningen utifrån konsekvenser av pandemin	Q4 2021
Sammanställa och analysera befintliga kunskapsunderlag om kompetensförsörjningsbehov	Sammanställa befintliga kvalitativa kunskapsunderlag om framtida kompetensförsörjningsbehov	Rådskansliet Rådet	Q4 2020- Q3 2021	Analysera och värdera kompetensbehov enligt befintliga kvalitativa kunskapsunderlag	Q3 2021
	Verka för ökad tillgång för vidareutbildningar för sjuksköterskor inom intermediärvård (IMA) och av kurser om rehabilitering p g a av covid-19	Rådet (gm arbetsgrupp) Rådskansliet Regionala rådsstrukturen	Q1-Q4 2021	Kartlägga befintligt kursutbud och efterfrågan för kurser för sjuksköterskor inom intermediärvård (IMA) samt vidareutbildningar/kurser med inriktning på rehabilitering av covid-19-patienter, inom såväl slutenvård som primärvård Erfarenhetsutbyte om tillvägagångssätt för professionernas möjlighet att delta i fortbildning enligt ovan Sannolikt finns också ett stort behov av	Q1 2022
Kvalitetssäkra metoder för att bedöma kompetensförsörjningsbehov	Beskriva och värdera olika metoder (både kvantitativa och kvalitativa) för att kartlägga och bedöma framtidens kompetensförsörjningsbehov (inkl. lärdomar från pandemin)	Rådskansliet	Q2-Q4 2021	Ta fram metoder för att kartlägga och bedöma framtidens kompetensförsörjningsbehov Workshop/erfarenhetsutbyte	Q4 2021
	Verka för fler arbetsterapeuter och fysioterapeuter med specialistkompetens	Rådet Rådskansliet	Q1-Q2 2021	Dialog med lärosäten och utbildningsansvariga samt professionsföreträdare	Q3 2021

Målområde 3: Ge berörda aktörer tillgång till en samlad och kvalitetssäkrad bild av kompetensförsörjningsbehoven

Mål	Aktivitet	Genomförande	Tidplan	Uppföljning - mått	Uppföljning – när
Rådets verksamhet, bedömningar och förslag ska nå alla berörda aktörer	Sprida rådets arbete via kommunikationskanalerna nyhetsbrev och LinkedIn	Rådskansliet	Löpande	Publicera minst 4 nyhetsbrev årligen Publicera minst 4 inlägg årligen på LinkedIn	Årligen
	Utveckla en webbplats för spridning av rådets arbete (aktiviteter, bedömningar, sammanställningar, analyser m.m.)	Rådskansliet Socialstyrelsen	Q2 2020- Q2 2021	Lansera webbplats	Q2 2021
	Utarbeta planering och upplägg för en konferens 2021	Rådskansliet	Q3-Q3 2021	Utarbeta mål och upplägg för en konferens Genomföra konferens	Q1-Q3 2021
	Utveckla kommunikationskanalerna Twitter och LinkedIn	Rådskansliet	Q2-Q3 2021	Etablera LinkedIn och Twitter	Q4 2021
	Sprida rådets arbete genom deltagande i seminarier	Rådet Rådskansliet	Löpande	Genomföra 10 seminarier där rådets ledamöter eller rådskansliet deltar	Årligen
Tillgängliggöra och sprida kunskapsunderlag om kompetensförsörjningsbehoven	Utveckla en kunskapsbank på rådets webbplats för att tillgängliggöra sammanställningar av kunskapsunderlag	Rådskansliet	Löpande	Lansera webbplats Q2 2021	Q4 2021